lainsäädäntöneuvos Timo Rämänen
neuvotteleva virkamies Titta Berlin

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN TÄYDENNYS VASTINEESEEN HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LANNOITELAIKSI JA SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI (HE 32/2022 VP) ANNETUISTA LAUSUNNOISTA

1. Envor Group Oy

Envor Group Oy on nostanut esiin hallituksen esityksestä joitakin tärkeäksi katsomiaan kohtia. Envora Group Oy näkee tärkeänä, että ainesosien hyväksynnän tulee tapahtua sujuvasti. Myös tyyppinimien siirtymäsäännöksiä pidetään tärkeinä. Lisäksi on tärkeää, että kiireellisesti luodaan tarvittavat EEJ-kriteerit ja nykyisin lannoitteina käytettäviä jätepohjaisia lannoitevalmisteita pystytään käyttämään maatalouskäytössä myös jatkossa.

Esityksen mukaan Ruokavirasto pitäisi luetteloa talouden toimijoiden ehdotusten pohjalta sallituista ainesosista, jotta uusien ainesosien lisääminen ainesosaluokkiin olisi mahdollisimman sujuvaa. Ehdotetun lain siirtymäsäännöksen mukaan Ruokavirasto valmistelisi sujuvan siirtymän turvaamiseksi pohjan uudelle ainesosaluettelolle nykyisen lainsäädännön perusteella turvalliseksi katsomistaan ainesosista. Kansallisten lannoitevalmisteiden valmistusta saisi jatkaa 31.12.2023 saakka ja markkinoille saattamista 31.12.2024 asti. Markkinoilla lannoitevalmiste saa puolestaan olla niin kauan kuin sitä valmistajan varastossa riittää.

Kuten jo aiemmin on todettu, kansalliset säännökset jätteeksi luokittelun päättymisestä luodaan jätelain nojalla. EEJ (ei enää jätettä) –sääntelyä kehitetään muun muassa ympäristöministeriön perustamassa uusiomateriaalien tuotteistamista käsittelevän työryhmän (UTU-työryhmä). Työryhmän tehtävänä on seurata ja kehittää jätteeksi luokittelun päättymistä sekä sivutuotteita koskevaa sääntelyä ja hallintokäytäntöjä. Ministeriö tunnistaa, että on mahdollista, että EU:n ja kansallisen EEJ-sääntelyn ulkopuolelle voi jäädä joitain nykyisin lannoitevalmisteena käytettäviä jätemateriaaleja ja joidenkin jakeiden osalta olisi tarkoituksenmukaista luoda EEJ-sääntelystä erillinen ratkaisu, joka mahdollistaisi myös tällaisten jätemateriaalien hyödyntämisen lannoitevalmistekäytössä huomioiden niiden jäteluonteen ja mahdolliset riskit. Valmistelua tehdään yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa.

2. Fosfori

Vastineen liitteenä on Luonnonvarakeskuksen selvitys lannan ja jätevesiliitteen sisältämän fosforin liukoisuuksista. Liitteenä on myös esitetty taulukkomuodossa tiedot niiden Euroopan jäsenmaiden fosforisääntelystä, joista tietoja on saatavilla. Lisäksi on tärkeää huomioida, että suurin osa saatavilla olevista tiedoista on vuodelta 2014, jolloin myöskään Suomessa ei ollut säädöstasoista fosforisääntelyä.

3. Eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettu laki (markkinavalvontalaki)

Työ- ja elinkeinoministeriö on esittänyt teknisen huomion koskien hallituksen esityksen 2. lakiehdotusta. Työ- ja elinkeinoministeriö on todennut, että markkinavalvontalain valvontaviranomaisia koskevan 4 §:n kokonaan muuttamisen sijasta olisi tarkoituksenmukaisempaa vain lisätä pykälään uusi 8 momentti, jossa säädettäisiin Ruokavirastosta. Markkinavalvontalain 1 §:n 1 momentti ja 4 § on muutettu laeissa 266/2022 ja 248/2022 hallituksen esityksen antamisen jälkeen.

Maa- ja metsätalousministeriö esittää seuraavia muutoksia HE.n 2. lakiehdotukseen.

Muutetaan johtolause seuraavasti:

> ”Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 1137/2016 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 266/2022, sekä lisätään 4 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 248/2022, uusi 8 momentti seuraavasti:”

Muutetaan markkinavalvontalain 1 § seuraavasti, lisäys alleviivattu:

> 1 §
> Soveltamisala
>
> Tätä lakia sovelletaan hissiturvallisuuslain (1134/2016), mittauslaitelain (707/2011), pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (180/2015), räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettujen laitteiden ja suojausjärjestelmien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1139/2016), painelaitelain (1144/2016), sähköturvallisuuslain (1135/2016), räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1140/2016), kuluttajien käyttöön tarkoitetuista henkilönsuojaimista annetun lain (218/2018), kaasulaitelain (502/2018), säteilylain (859/2018), ilmailulain (864/2014), aerosolien vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (794/2020), ajoneuvolain (82/2021), jätelain (646/2011), ympäristönsuojelulain (527/2014), EU-ympäristömerkistä annetun lain (832/2014), huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain (1712/2015), sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014), laivavarustelain (1503/2011), tuotteiden ekologiselle suunnittelulle ja energiamerkinnälle asetettavista vaatimuksista annetun lain (1005/2008), vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetun lain (387/2013), kemikaalilain (599/2013), kosmeettisista valmisteista annetun lain (492/2013), tupakkalain (549/2016), jalkineiden ja tekstiilituotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (265/2022) <u>ja lannoitelain (/)</u> soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinavalvontaan, jollei mainituissa laeissa toisin säädetä.

Lisätään markkinavalvontalain 4 § 8 momentti seuraavasti:

> Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, Ruokavirasto on tässä laissa tarkoitettu markkinavalvontaviranomainen lannoitelaissa tarkoitettujen lannoitevalmisteiden osalta.